

פרשת שמות

רגע של תיקון עולם

חלק ראשון מתוך שלושה: יסוד החינוך - אמונה בבורא

התוועדות - יי שבט תשמ"ג

ענין החינוך הוא היסוד שעליו עומד כל בנין החברה כולה, כל הקהילות, כל הקבוצות, אנשים נשים וטף - כדי שיהיה "לשבת יצרה", ולא ח"ו "איש את רעהו..." , "אלמלא מוראה של מלכות".

הדבר תלוי בכך, שהחינוך מתחיל מתחילתו של המחונך - "חנוך לנער" כשהוא עדיין קטן ביותר, על יסוד בריא, ואזי "גם כי יזקין לא יסור ממנה".

ומהו היסוד הבריא - כאמור לעיל: כשם שיסוד כל הבריאה הוא "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ" - כך היסוד הבריא והאמיתי, היסוד הבריא היחיד לחינוכו של ילד, הוא הידיעה ש"בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", ש"יש בעל-הבית לבירה זו".

ואין הוא רק בעל-הבית על "דירה" מוכנה, אלא "ברא אלקים" - הוא הוא שבנה את הדירה, בנה את העולם, והוא המנהיג את העולם והמשגיח בהשגחה פרטית על כל פרטי העולם.

ורצונו הוא, שהעולם יהיה באופן - כאמור לעיל - שתהיה בו השליטה של צדק ויושר וחסד ומשפט, אור וטהרה וקדושה, כך שיהיה ניכר שבו היא דירתו של הקב"ה.

כאמור, מכיוון שהאדם נברא - אמנם ע"י הקב"ה, אבל הקב"ה רצה ובראו באופן זה - כך ש"בכל לבבך - בשני יצריך", עם יצר טוב, וגם עם יצר שהוא ההיפך של היצר הטוב, לכן עלול להתרחש לפעמים מצב ומעמד, שהיצר שהוא ההיפך של היצר הטוב יצליח במלחמתו ביצר הטוב, וירצה לפעול על האדם כך שיתנהג על-פי הדחפים הבאים מהיצר שהוא ההיפך של היצר הטוב.

הדרך היחידה להבטיח שהיצר שהוא ההיפך של היצר הטוב לא יצליח - היא בשעה שאומרים לאדם שישנה "עין רואה ואוזן שומעת", ישנו מי שברא אדם זה, ברא את היצר הטוב ואת היצר שהוא היפך הטוב, וברא את התאוה, והוא ציווה על האדם שיעמוד בהסתות ובפיתויים ובתאוות, ויתנהג כרצונו של הקב"ה.

ככל שהאדם יאמין בעצמו, בגדלותו ובחכמתו - הרי אם רק לא קלקלו אותו ר"ל על-ידי חינוך שאינו ראוי, יודע הוא - "מאמין בן מאמין" - שישנו הקב"ה, שנקרא בלשון בני-אדם בשם "אויבערשטער", עליון, משום שכל אחד יודע שהוא עליון על כל אדם ועל כל בני-האדם, ויש לו "עין רואה ואוזן שומעת", ו"אם ייסתר איש במסתרים", הייתכן שיחשוב ש"ואנכי לא אראנו"?! חינוך זה מבטיח עבור הילד, עוד בהיותו "נער", שיגדל לכתחילה באופן שהוא יודע ש"שלך שלך", שכשמדובר בדבר השייך לילד אחר - לא זו בלבד ש"לא תגנוב", אלא אפילו "לא תחמוד", שכן הוא יודע ש"אנכי הוי' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים", מכל מיני המצרים והגבולים ומכל מיני ענינים, כפי שהיו אז ההשפעות ו"חכמות מצרים"

שהביאו לידי כל מיני מעשים מקולקלים, והקב"ה "הוצאתיך מארץ מצרים".

וכנזכר כמה פעמים, שדוקא באותה מדינה שבה היה המדע בהתפתחות הגדולה ביותר, כולל גם חכמת המוסר - השקפת החיים, השקפת העולם, שממנה צומחת תורת המוסר - גם היא התפתחה שם באופן הגדול ביותר מנקודת-המבט של המדע, ואעפ"כ הביא הדבר להנהגה שהיא היפך כל מעמד ומצב אנושי, שאיש לא יכול

פרשת שמות

היה להאמין שאנשים בכלל עלולים להתנהג כך, ועאכ"כ - אנשים שיש להם ענין עם מוסר, ושמטיפים - כפי שהטיפו הם - מוסר לכל העולם כולו.

הסיבה לכך היתה משום שהחכמה היתה ללא יסוד החכמה: "יסוד היסודות ועמוד החכמות" הוא שישנו מצוי שהוא מציאות אמיתית, ושממציאותו "נמצאו כל הנמצאים".

העצה היחידה לכך היא, כאמור, שמילדותו יחונך הילד, וזו תהיה אצלו ההתחלה בכל יום ויום, שישנו הבורא, שהוא נעלה ועליון מכל אחד ואחת, והוא עליון לגביו באופן אישי, והוא "עין רואה ואוזן שומעת" להתנהגותו של הילד.

